

Sipoon kunnan lausunto hankintalain muutoksesta / Utlåtande om förändringar i upphandlingslagen

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 24.02.2025 § 43

146/03.00/2025

Valmistelija / Beredare: talousjohtaja / ekonomidirektör Tuula Ahvonen, tuula.ahvonen(at)sipoo.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 20.2.2024 työryhmän valmistelemaan hankintalain muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallituksen hankintalakiin liittyvien hallitusohjelmakirjausten mukaisesti. Työryhmä päätti työnsä 30.11.2024 ja luovutti hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksensa työ- ja elinkeinoministeriölle tammikuussa 2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta.

Sipoon kunnan konsernipalveluissa on laadittu luonnos asiaa koskien Sipoon kunnan lausunnoksi, jonka antaisi kunnanhallitus edustajana Kuntalain 39 §:n 3.kohdan nojalla.

Keskeisin asia esitetyssä lakimuutoksessa on ns. sidosyksikkösäädökseen esitetty muutos, joka asettaisi hankintayksikölle vaatimuksen omistaa vähintään 10% sidosyksiköstä. Ellei vähimmäisomistusvaatimus täytyisi, hankintaa ei voitaisi pitää ns. sidosryhmähankintana, johon hankintalakia ei sovelleta.

Muutosta perustellaan mm. sillä, että sidosyksiköiden käytöllä on ei-toivottuja vaikutuksia kilpailuilla markkinoilla. Toisaalta, sidosyksiköt ovat hyvin laajalti käytössä oleva peruspalveluiden järjestämisen tapa etenkin pienissä ja keskisuurissa kunnissa. Esitetty lainmuutos aiheuttaisi merkittäviä toiminnallisia muutoksia monien peruspalveluiden hankinta- ja järjestämistapaan useissa kunnissa.

Lausuntoluonnoksen sisältö seuraa pääasiassa Kuntaliiton näkemyksiä. Sidosyksiköiden käyttöön on liittynyt haasteita, mutta tämä ei tee suoraviivaisesti koko hankinta-/järjestämistapaa sellaiseksi, että sidosyksiköiden käyttöä tulisi jokaisessa tapauksessa rajoittaa nyt esitettävällä tavalla. Sipoon kunnalle esitetty säädösmuutos tulisi voimaan tullessaan aiheuttamaan tarpeen harkita eräiden ICT-palveluiden ja henkilöstöhallinnon palveluiden, ml. palkanlaskennan palvelut uudelleenkilpailuttamista. Erityisesti ongelmallisia tulisivat olemaan toiminnallisesti jätehuollon ja kirjastopalveluiden järjestäminen voimassa olevien lakien ja asetusten mukaisesti. Kirjastopalveluiden osalta muutos saattaisi johtaa kieliryhmien väliseen epätasa-arvoon mm. ruotsinkielisen aineiston saatavuudessa.

Lausuntoluonnos on rakennettu niin, että se vastaa lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin. Lausuntoluonnos on liitteenä. Määräaika lausunnon antamiseen (lausuntopalvelu.fi) on 11.3.2025.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag Kunnanhallitus päättää antaa Työ- ja elinkeinoministeriölle liitteenä olevan Sipoon kunnan lausunnon.

Kommunstyrelsen beslutar ge Sibbo kommuns utlåtande enligt bilagan till Arbets- och näringsministeriet.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Liitteet / Bilagor

Liite – Bilaga 1 - Lausuntopyyntö

Liite – Bilaga 2 - Lausuntoluonnos